

KYYHKYNEN

1/2008

TEOLOGIAN YLIOPIILAIDEN KULTTUURILEHTI 156. VUOSIKERTA

SUURI PUTKITUTKINTONUMERO!

*“Uskonto, filosofia ja taide ovat ne kolme tukipilaria, joiden varassa maailma pysyy, ja ne ihminen on
luonut materialisoidakseen symbolisesti ikuisuuden ajatustaan ja kuvatakseen vastapainoksi, miten
ikuisuus olisi symbolisella tavalla käsitettävissä. -- Mitään muuta yhtä suurimittaista ihmiskunta ei ole
löytänyt. Ja totta puhuen nämäkin -- vaistonvaraisesti.”*
- Andrei Tarkovski

SISÄLTÖ

Rajattu etsikkoaika? 4

Kyyhkynen maisteritalkoot! 8

Paastoon pakotettu 12

Eisegeesi 13

Puheenjohtajalta 15

TYT:n vuosipäivän vietosta 15

Erkki Tuomioja, vakaumus ja sen oopiumi 18

Ylioppilaskuntaraportti 24

Kahden vaiheilla 25

Kritiikit 26

Nykyajan valitusvirsiä 28

Vaarallisten ajatusten seura 30

SUJUVUUTTA OPISKELUUN VAI EI?

Tervetuloa lukemaan vuoden 2008 Kyyhkystä, joka on jälleen saanut uuden, julkisen sanan miekalle pyhästi omistautuvan toimituskuntansa.

Mistä teologi puhuu näinä aikoina? Lukuisista esillä olevista teemoista teologien kouluttautuminen ja yliopiston läpikäymät muutokset nousivat kaikkein päällimmäisiksi ensimmäiseen numeroomme.

Paitsi kirkollisia teologeja ja aineenopettajia teologinen tiedekunta tuottaa jatkuvasti yhä enemmän muihin yhteiskunnallisiin tehtäviin suuntautuvia teologeja. Heitä valmistuu itse asiassa jo moninkertaisesti verrattuna yliopistomme humanistisen tiedekunnan uskontotieteilijöihin, ja tiedekunnan sisällä he lienevät nykyään suurin ryhmä.

Tarvitseeko Suomi todella näin paljon ei-kirkollista uskonnollista asiantuntemusta? Ja näistäkin teologeista valtaosa on syventynyt opinnoissaan vain kristinuskon kysymyksenasetteluihin, vaikka globalisaation tuottama pluralismi kaipaisi ilman muuta myös todellista uskontodialogin asiantuntijuutta.

Samalla on käyty keskustelua teologin sidonnaisuudesta, jonka tiimoilta haastattelimme asiaan kriittisesti kantaa ottanutta vasemmistoälykköä, kansanedustaja Erkki Tuomiojaa.

Entäpä yliopistouudistus ja rajatut opinto-oikeudet? Millä kaavalla tuotetaan nopeasti ja tehokkaasti huippuyliopistoluokan jumaluusoppineita? Miksi tuntuu että jo koko valtio on kallellaan haaveikkaan romanttisiin koulutusutopioihin? Niissä kansakuntamme yliopisto-opiskelija-aineksesta kaivetaan esiin jollain 2000-luvun innovaatiostrategien sankarimetodilla ihmisyyden pinnan alla riehuva dynaamisuuspotentiaali!

Rehtori Ilkka Niiniluoto kertoo yliopistomme koulutuslinjauksista: kompromissista yliopiston resurssien ja sivistystä etsivän sydämen välillä. Taloudelliset suhdanteethan ovat nykyään tunnetusti perin huolestuttavat - huolimatta ennennäkemättömästä nousukaudesta viime vuosina.

Mutta olisiko teologin sittenkään edes paras selvitä helpolla? Irvileuka Sören Kierkegaard kaipailei itselleen jatkuvasti lisää vaikeuksia oman sisäisen etsintänsä tiellä. Millaiseksi ajattelijaksi sinä haluat kasvaa? Onko sinulla enää aikaa ja resursseja?

RAJATTU ET

YLIOPISTOILTA ODOTETAAN YHÄ ENEMMÄN TEHOKKUUTTA. TUTKINTOJEN MÄÄRILLE ON ASETETTU TAVOITTEET JA OPISKELIJOIDEN OPINTOAIKOJA ON PYRITTY RAJAAMAAN LAILLA. MUTTA JÄÄKÖ TENTISTÄ TOISEEN ETENEVÄLLE OPISKELIJALLE AIKAA OIKEASTI OPPIA? KYSYIMME REHTORI ILKKA NIINILUODON KÄSITYSTÄ SIVISTYSYLIOPISTON MAHDOLLISUUKSISTA NYKYAKATEMIASSA.

Valtiomies J. V. Snellmanilla oli 150 vuotta sitten visio yliopistosta, jossa opiskelua ei mittaataisi nopeudessa tai tuottavuudessa vaan sivistyksessä. Hän oli yksi suomalaisen yliopiston pioneereja ja akateemisen vapauden kiivas puolestapuhuja.

Akateeminen vapaus ei ole sitä mitä ennen, ajattelevat monet nykypäivän opiskelijat. Opintoaikojen rajausta viiteen vuoteen ja korkeintaan

neljään lisävuoteen, eli 5+2+2 -malli, saa monet ajattelemaan, että heidän halutaan suorittavan putkitutkinnon ja häipyvän. Se, mitä todella oppii, on toissijaista. Tärkeintä on tuottavuus, kun liike-elämän lakien nähdään kuristavan akateemista vapautta.

Kansallisfilosofi J. V. Snellman näki yliopiston toisin. Hänelle akateeminen vapaus oli vapauden ja vastuun antamista opiskelijoille, jotta nämä oppimastaan rakentaisivat oman maailmankatsomuksensa ja saisivat syvempää sivistystä.

Rehtori Niiniluoto korostaa, että Helsingin yliopisto ei tukenut opintoaikojen rajoituksia. Parempana keinona hän näkee ohjauksen. Etappijärjestelmän on tarkoitettu tukevan opiskelusta, vaikka monesta se voi tuntua valvovalta isoveljeltä. Suurin syy opintojen venymiseen on kuitenkin työssä

SIKKOAIKA?

käynti opintojen ohessa.

Niiniluodon mielestä olisi hyvä, että opintotuki antaisi mahdollisuuden opiskella täyspäiväisesti niille, jotka niin haluavat. Yhteiskunnallisilla ja humanistisilla aloilla työkokemus ja kontaktit ovat kuitenkin merkittäviä työllistymisen kannalta.

Yliopisto-opinnot sijoittuvat siihen elämänvaiheeseen, jossa ihminen etsii itseään ja paikkaansa maailmassa. Tällöin ensiksi valittu voi tuntua vieraalta.

Rehtori itsekin tunnustaa kokeneensa

***Yliopisto-
opinnot
sijoittuvat siihen
elämän-
vaiheeseen,
jossa ih-
minen etsii
itseään ja
paikkaansa
maailmas-
sa.***

tällaisen etsikkoajan. Alkuaan matematiikkaa opiskellut Niiniluoto kiinnostui opintojen aikana teoreettisesta filosofiasta ja väitteli lopulta tältä alalta. Aikaa jäi muullekin: hän oli mukana perustamassa ja luotsaamassa filosofian opiskelijoiden yhdistystä Dilemmaa.

Niiniluodon mielestä teologinen tiedekunta on yhteiskunnallisten ja humanististen aineiden ohella opintoala, jossa opiskelijoilla on melko suuri vapaus valita kurskinsa, mutta toisaalta tie työelämään ei ole

niin selkeä kuin eksakteilla tieteenaloilla, kuten lääketieteessä ja farmasiassa. Varsinkin ne teologian ylioppilaat, jotka eivät koe kirkon virkaa kutsuvana, saattavat hakea pitkään paikkaansa.

Nykyäänkin uuden opinpolun löytämiseen on Niiniluodon mukaan hyvä mahdollisuus maisteriopintoihin siirryttäessä. Kohtuullista määrää sivuaineopintoja oman tiedekunnan ulkopuolelta rehtori Niiniluoto voi suositella sekä teologeille että lääketieteilijöille. Yliopistos-

sa on pyritty takaamaan laaja valikoima vapaasti valittavia sivuaineita.

Niiniluoto myöntää, että snellmanilaisen sivistysyliopiston ja taloudellisen tehokkuusajattelun välillä on jännite, mutta kompromissiksi on löydettävissä dynaamisesta sivistysyliopistosta. -Tämän toteuttaminen on tietenkin haasteellista. Yliopisto on riippuvainen ulkopuolisesta rahoituksesta. On kuitenkin tärkeää, että yliopistot ovat juridi-

sesti mahdollisimman itsenäisiä.

Viime aikoina velloneeseen keskusteluun teologian paikasta tiedeyhteisössä Niiniluoto toteaa, että uskoo nykyisen järjestelmän olevan paras ratkaisu sekä kirkon että tiedeyhteisön kannalta: yliopisto kouluttaa teologian maistereita, joista kirkko valitsee ja kouluttaa pappinsa. Yliopistoteologia auttaa muiden ”pehmeiden” tieteenalojen ohella ke-

hittämään ajattelua ja argumentaatiotaitoa.

Teologeja hän kehottaa Snellmania (ja tessalonikialaiskirjettä) siteeraten: Kokeile kaikkea ja pidä se, mikä on hyvää.

Teksti: Antti Pajunen

Kuvat: Ilari Huhtasalo ja Pekka Mustakallio

NÄIN TEET SEN NOPEASTI!

AHDISTAACO RAJOITETTU OPINTO-OIKEUS?
EI HÄTÄÄ! NYT TARJOILLAAN KEVÄÄN
KUUMIMMAT TÄRPIT PIKAOPISKELUUN!
TERVETULO A KYVHKYSEN MAISTERITALKOISIIN!

VASTUULLISENA MEDIANA TAHDOMME
KANTAA KORTEMMKE KEKÖÖN
TEOLOGIKOULUTUSSUUNNITELMAN
TAVOITTEIDEN TÄYTTYMISESTÄ JA
TUTKINNONUUDISTUKSEN PAINEISSA
TAISTELEVIEN OPISKELIJOIDEN JAKSAMISESTA.
NYT EI OLE TÄRKEINTÄ LAATU VAAN TEHO!
HYVÄSTELE SINÄKIN SIVISTYSYLIOPISTO JA
VALMISTU! SEKUNDAMAISTERIKSI! ÄKKIÄ!

TÄMÄN AUKEAMAN SITAATIT ON KERÄTTY
TEOLOGIAN OPISKELIJOILTA. NÄISSÄ
OPISKELUTEKNIIKAN MALLIESIMERKEISSÄ
ON KÄYTETTY MAALAIJÄRKEÄ, LUOVAA
HULLUUTTA JA KIKKAILUKONSTEJA. POIMI
OMASI TAI KÄYTÄ VAIKKA KAIKKIA!

**Syksyllä 2005 voimaan tullut
tutkintouudistuksen yksi
keskeinen tavoite on tutkintoajan
lyheneminen. Kandidaatin
tutkinto tulisi suorittaa kolmessa
ja maisterin tutkinto viidessä
vuodessa.**

**Teologian maisterit valmistuvat
keskimäärin noin seitsemässä
vuodessa.**

Teksti:
Eveliina
Lauhio
Kuva:
Pekka Mus-
takallio

**"Pääsin heprean lopputentistä läpi
opettelemalla ulkoa suomeksi tentittävät
katkelmat ja hepreaksi joka kappaleesta
yhdhen avainsanan."**

- Nainen 6.vuoden opiskelija

**"Googlaan tenttikirjoja! Joskus
löydän kirja-arvostelun tai jopa
referaatin."**

- Mies, 4. vuoden opiskelija

**"Jätin käyttiksen peruskurssin kaikki
yhdeksän tenttikirjaa lukematta ja
sain nelosen. Kysymykset olivat hyvin
kasantajuisia ja käytin vastaustekniikkana
maalaisjärkeä."**

- Nainen, 3. vuoden opiskelija

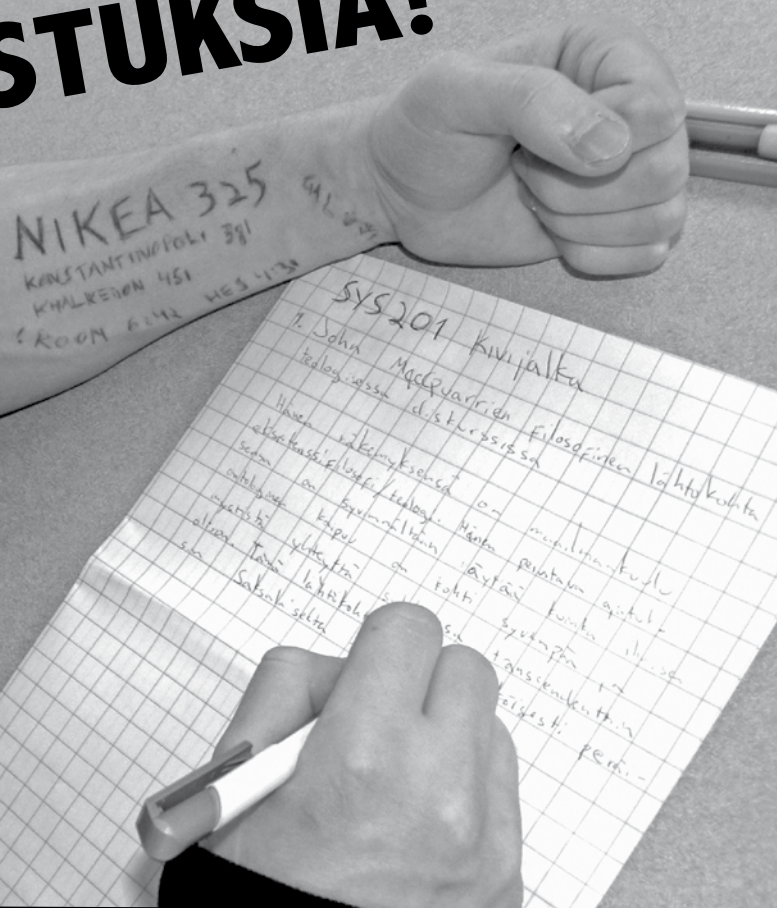
"En nuku luennoilla."

- Nainen, 3. vuoden opiskelija

**"En lue kirjan ensimmäisiä lukuja, sillä niistä
kysytään tenteissä harvoin."**

- Mies 4. vuoden opiskelija

STUKSIA!

"Meikkaan tenttiin lähtiessäni tavallista hehkeämmin. Saan hyvästä ulkonäöstäni lisää itsevarmuutta, joka näkyy hyvinä tenttivastauksina."

- Nainen, 4. vuoden opiskelija

"Kannattaa pysyä ajan tasalla seuraamalla eri medioita. Annan itsestäni valveutuneen kuvan, kun osaan käsitellä tenttivastausta nykyajan esimerkin kautta. Tämä ei toki auta, jos kysymys käsittelee esimerkiksi Paavalin aitoja kirjeitä..."

- Nainen, 3. vuoden opiskelija

"Jos kyseessä on kirjatentti, suosin yhdysvaltalaisen kirjoittamia kirjoja. Niissä on lukujen lopussa tiivistelmät, joissa on kaikki tentin kannalta oleellinen tieto."

- Nainen, 3. vuoden opiskelija

"Liimasin kreikan aikamuodot vessan seinälle. Opin ne pöntöllä istuessa kuin huomaamattani!"

- Mies, 2. vuoden opiskelija

"Käytän niin sanottua säteilytekniikkaa, eli nukun tenttikirja tyynynä. Unien aikana tieto absorboituu mieleeni ja on aamulla valmista sovellettavaksi."

- Nainen, n. vuoden opiskelija

"Opettelin korisemaan heprean kurkkuaänteet ja olin aina ystävällinen opettajalle. Pääsin kurssista läpi."

- Nainen, 5. vuoden opiskelija

"Hyvä suomenkielen taito on kyllä varmasti ollut pelastukseni tenteissä useammin kuin kerran. Pitää vain osata perustella sanomansa, niin kaikki kelpaa."

- Nainen, 3. vuosikurssi"

"Periaatteeni on, etten koskaan jätä tyhjää tenttivastausta. Jos en osaa vastata kysymykseen, muotoilen huolitellun esseen jostakin kirjan muusta aiheesta. En ole koskaan reputtanut tentissä."

- Mies, 4. vuoden opiskelija

"Hain motivaatiota kreikan opiskeluun krapula-aamujen kilvoittelusta. Tunsin itseni erinomaiseksi ihmiseksi, kun sieluntuskissa ja päänsäryssä raahauduin luennolle."

- Nainen, 4 vuoden opiskelija"

"Syvennyn sisällysluetteloon ja opettelen käyttämään keskeisiä termejä älykkäältä kuulostavasti."

- Nainen, 3. vuoden opiskelija

"Suoritin latinan kurssin kahdella luennolla (kaikki eivät käy niinkään usealla). Opettelin tenttiin pari kielioppitaulukkoja ja luin vanhempien opiskelijoiden valmiiksi kääntämiä tekstejä. Lopusta selvisin sanakirjan avulla. Latinaa opin tuskin lainkaan."

- n. vuoden opiskelija

"Klassisten kielten käännöstehtävät hoituvat klassiseen tyyliin, eli kokeeseen vaaditut käännökset opetellaan ulkoa kaverin kääntäminä. Menetelmä on epäonnistunut kohdallani vain kerran: heprean tentissä käänsin sanasta sanaan ulkoa pätkän, joka ei liittynyt lainkaan tentittävään käännökseen."

- Nainen, 5. vuoden opiskelija

KAHDEN OPISKELIJAN TARINA!

MINKÄLAISTA ON ELÄMÄ, KUN EI RAKENNA-
KAAN TUTKINTOAN
KOULUN INTRESSIEN
MUKAAN? MATLEE-
NA IKOLA OPISKELEE
TEOLOGIAA NELJÄT-
TÄ VUOTTA. MAAIL-
MANKANSALAISSUUS
AUTTAA HÄNTÄ OPIN-
NOISSAAN JA OPINNOT
ELÄMÄSSÄ.

Lukion jälkeen Ikolan
suunnitelmana olivat
välivuosi ja opetta-
jan opinnot. Välivuosi
Lontoossa toi mukanaan
uusia ihmisiä ja uuden-
laisen mahdollisuuksien
tunteen. Elämä ei ollut-
kaan pakollinen putki
kouluun ja töihin, kuten
maailmanmatkaajat
Lontoossa todistivat.

Vuosi Lontoossa
vaihtui kahdeksi ja
kolmantena välivuote-
na kehitysmaatutkimus
avoimessa yliopistossa

vahvasti ajatuksen siitä,
että oli aika yliopisto-
opiskelulle. Kehitysyh-
teistyö kiinnosti eniten,
mutta teologisen laaja
opiskelu- ja työllisyys-
mahdollisuus tuntuivat
mielekkäämmiltä.

Opiskelut alkoivat
peruskursseilla, mutta
Ikola jatkoi myös kehi-
tysmaatutkimusta. Pian
mahdollisuuksien paljo-

us iski tajuntaan ja uu-
det alat, kuten latinalai-
sen kulttuurin tutkimus
löytyivät. Ikola päätyikin
opiskelemaan monipuoli-
sesti sitä, mikä tuntuu
mukavalta.

Opiskelutahti on ollut
Ikolalla vaihteleva. Kun
on ollut energiaa, hän
on suorittanut enemmän
kursseja, mutta välillä
on ollut mahdollisuus

Se, että tulisi toimia
samalla lailla kuin muut
herättää Matleenassa
pienen kapinallisen
- jokaisella tulisi olla
mahdollisuus edetä
omaa tahtiaan. Uudet
opiskelusuunnitelmat
kertovat tulosvastuulli-
sesta kulttuurista: kaikki
pitäisi suorittaa mah-
dollisimman nopeasti ja
tehokkaasti.

Yliopistokoulutuksen
tulisi kannustaa omiin
mielipiteisiin, ratkai-
sujen vapauteen ja
kunnolliseen argumen-
tointiin - putkitutkinto
kannustaa vain nopeaan
työelämään siirtymi-
seen.

Matleena on työs-
kennellyt koko opiske-
luaikansa pärjätäkseen.
Käytännön oppiminen on
hyvä asia, mutta sekä
liika työskentely, että
putkitutkinto ajavat
kuitenkin työläismen-
taliteettiin. Elämä on
muutakin, kuin opiskelu
ja työ.

Teologiseen hakemi-
nen, matkustelu ja ensi
vuoden tanssiopinnot
ovat unelmia, joiden to-
teutuminen vaatii aikaa.

- Kaikki ratkaisuni
ovat tapahtuneet juuri
oikeaan aikaan, Ikola
pohtii. Asioiden muhimi-
nen ja mahdollisuuksien
näkeminen ovat tärkei-
tä. Vasta myöhemmin
huomaa, miten oma tie
on syntynyt - unelmista.

Teksti: Raakel Koittola
Kuva: Kristian
Häkkinen

MATLEENA ON OMAN ELÄMÄNSÄ SANKARI!

myös hidastaa. Ikolalla
on tällä hetkellä tar-
peeksi pisteitä lähes
graduun asti, mutta sen
tekeminen jää vielä
tulevaisuuteen, sillä hän
lähtee puoleksi vuodeksi
Australiaan opiskele-
maan aboriginaalien
kulttuuria. Australiasta
palattuaan Ikola toteut-
taa unelmansa tanssin
opiskelusta.

- Tanssiminen on
aina ollut tärkeää ja
varsinkin tanssiterapia
kiinnostaa. Voisin yhdis-
tää kaksi intohimoani
ja mennä opettamaan
tanssiterapiaa Latina-
laiseen Amerikkaan,
Matleena naurahtaa.

- ON TÄSSÄ PARI VII-
MEISTÄ VUOTTA TUL-
LUT ISTUSKELTUA
KIRJASTOSSA MELKO
TIIVIISTI, JUTTELEE
ILKKA RIIHIMÄKI VAATI-
MATTOMASTI OPINTO-
VAUHDISTAAN. ILKKA
ALOITTI OPINTONSA
TEOLOGISESSA TIE-
DEKUNNASSA SYKSYL-
LÄ 2005 JA KAHDEN
ENSIMMÄISEN VUODEN
AIKANA HÄN TEHTAILI
REKISTERIIN HUIMAT
230 OPINTOPISTETTÄ.

Ilkka ei säikähtänyt ra-
jattua opiskeluoikeutta,
vaan opiskelumotivaa-
tiona oli asunnon hank-
kiminen. Hämäläisen
osakunnan yksiötä sai
hakea, kun 200 opin-
topisteen haamuraja
oli ylitetty. Ilkka pisti
toimeksi ja opiskeli it-
sellleen oman kodin.

Ilkka on saanut opin-
topisteet kasaan ennä-
tysvauhdilla käymällä
kirjatenteissä "aina kun
niitä on tarjottu".

- Kirjatentit ovat
vaivattomin tapa haalia
pisteitä, tietää Ilkka.
- Eikä pidä hermostua,
jos ei ehdi lukea kaikkia
tenttikirjoja. Sisällys-
luettelon hyvällä hallin-
nalla pääsee toisinaan
jo pitkälle.

Luentokursseillakin
Ilkka kävisi mielellään,
mutta teologinen tie-
dekunta tarjoaa niitä
hänen mielestään har-
millisen vähän.

- Luennot ovat tär-

keitä jo ihan siksi, että
opettajilla ja opiskeli-
joilla olisi joku kohtaa-
misaikka. On myös tosi
mukavaa, jos opettajat
tulevat esimerkiksi
pistäytymään tentti-
kahveilla tai pysähtyvät
juttelemaan käytävällä.
Ilmapiirillä on iso vaiku-
tus opiskelujen sujuvuu-
teen.

Ilkka kertoo sosiaa-
lisen elämän kärsineen
jonkun verran opiske-
luun uppoutumisesta.

- Joskus oli yksinäi-
nen olo, kun oli seu-
rustellut koko päivän
kirjojen kanssa. Saatoin
lukea aamuyöhän ja he-
rätä yhdeksäksi tenttiin,
kuvailee Ilkka hektisintä
päivärytmiään.

- Kyllä se silti ehdot-
tomasti kannatti, Ilkka
vakuuttaa ja huomaut-
taa, että tavoitteiden
saavuttamiseksi on
oltava valmis tekemään
töitä.

Tulevaisuudessa Ilkka

aikoo ottaa vähän ren-
nommin.

- Kun sain unelma-
kämpän, ei opiskeluiden
kanssa enää ole niin
hirveä hoppu vaan aikaa
jää kavereille ja harras-
tuksille. Pyrin kuitenkin
valmistumaan viidessä
vuodessa maisteriksi,
määrätietoinen mies
tiivistää.

Teksti: **Eveliina Lauhio**

Kuva: **Kristian
Häkkinen**

ILE VETI 230 OP KAHDESSA VUO- DESSA!!

PAASTOON PAKOTETTU

OLEN ELÄNYT VIIME AIKONA
PAASTOON PAKOTETTUNA, KIITOS
RAJATUN OPISKELUOIKEUDEN. TIUKAN
OPISKELUAIKATAULUN SEURAUKSENA JOUDUIN
IRTISANOUTUMAAN TÖISTÄ. OPINTOTUKI
RIITTÄÄ JUURI VUOKRAAN. TÄMÄN VUOKSI
MINUN ON TÄYTYNUT LUOPUA TURHISTA
YLELLISYYKSISTÄ, KUTEN RUUASTA.

Päätin lähteä tutkimaan olisiko teologiasta apua
huonoon taloudelliseen tilanteeseen. Suuntasin
perinteiseen TYT päivän paneelikeskusteluun,
jossa aiheena oli paasto. Paikalla oli eri laitosten
edustajia alustamassa keskustelua. Menin
tilaisuuteen katkeroituneena systeemin uhrina,
mutta palasin oivalluksen tehneenä.

Historiallisesti paasto on ollut sopeutumista eri
vuodenaikojen ruokatarjontaan. Nykyisin paasto on
pyrkimystä säädellä näitä luonnonalaisia sääntöjä.
Paastotessaan ihminen kokee elämän realiteetit,
nälän ja puutteen. Samalla voi eläytyä kerjäävien
romaniaalaisten ja tokoinrannan vakioasukkaiden
asemaan. Paasto tekee ihmisestä väkisinkin
empaattisemman.

Kirkkohistorioitsija Maiju Lehmijoki- Gardner
puhui paaston mystiikasta ja syömisen teologiasta.

Paasto on hänen mukaansa vapauden taidetta,
joka harjoittaa itsehillinnän hyvettä. En silti
tuntenut itseäni vapaaksi, ainoastaan nälkäiseksi.

Paastoaminen ei ole pelkästään ruuasta
luopumista. Käytännöllisen teologian edustaja
Heikki Leppä puhui yhteisöllisyyden merkityksestä.
Nykyään suurta tukea antavaa yhteisöä ei
kuitenkaan enää ole. Mielestäni ei silti pidä
jäää kotiin tuijottamaan tyhjää jääkaappia. On
lähdeittävä ulos, tutustuttava uusiin lähimmäisiin.
Rakkaus vie nälän ja läheisyys tyydyttää janon.

Eksegeetti Martti Nissinen ei pitänyt paastoa
itselleen tärkeänä, koska ihminen ei voi siten
kerätä lisäpisteitä Jumalalta. Monet kuitenkin
paastoavat tiedostamattaan. Silloin kun on
surullinen, masentunut tai rakastunut ei ruoka
maistu. Toivoin, että itse olisin ollut jotain näistä,
koska tunsin verensokerini laskevan huolestuttavan
alas.

Systemaattikko Ari Ojell puhui patristisesta
näkökulmasta paastoon. Hän vertasi sitä
akateemiseen tutkimukseen. Paasto on
päämäärän seuraamista, jolloin omia ajatuksia
karsitaan ja niistä pyritään puhdistautumaan.
Työ- ja opiskeluelämä ovat nykyään äärettömän
hektisiä. Opiskelijat halutaan mahdollisimman
nopeasti ulos yliopistosta työelämään. Opiskelija
voi täten pitää korkeimpana päämääränään
mahdollisimman pikaista valmistumista. Paasto
auttaa puhdistautumaan turhista ajatuksista, jotka
eivät ole päämäärän kannalta oleellisia.

Kiinnostavimman seikan kertoi uskontotieteilijä
Mari Rahkala. Kreikkalaisessa luostariperinteessä
paastoava ihminen on ihmisyyden ideaali, kaikkien
hyveiden täydentyminen.

Paneeli ei ratkaissut taloudellisia ongelmiani.
Oivalsin kuitenkin, että paastotessa toteutan
ihmisyyden ideaalia; viidessä vuodessa maisteriksi
valmistuvaa, köyhyyteen ja nälkään tyytyvää
opiskelijaa.

Laura Sahamies

OPISKELUPUTKESSA

JUMALUUSOPPIA ON OLLUT IHMISKUNNAN ALKUHÄMÄRISTÄ SAAKKA. TEOLOGI-SUKUPOLVET AINA PALEOLIITTISELTA KADELTA ALKAEN OVAT JÄTTÄNEET JÄLKENSÄ IHMISKUNNAN AJATTELUUN JA ERITYISESTI LÄNTISTÄ KRISTINUSKOA ON SANOTTU EUROOPPALAISEN KULTTUURIN TÄRKEIMMÄKSI RAKENNETEKIJÄKSI.

JOONA
SALMINEN

Aleksanterinkatu seiskan suojissa ei aina tule ajatella, kuinka pitkän ja merkittävän ketjun viimeisin lenkki me 2000-luvun teologit olemme. Edustamme oppiainetta, jota on harjoitettu jo ennen yliopistolaitosta. Kolmannen vuosituhannen alussa voidaankin perustellusti sanoa, että teologisia kysymyksiä on opiskeltu ja ihmetelty vuosituhansia. Kyse ei siis ole kertakäyttötavarasta. Teologia on muovannut maailmaa.

Kirkkoisätkin opiskelivat. Augustinus mainitsee opiskelun useasti vuonna 394/5 Hieronymukselle Betlehemiin lähettämässään kirjeessä (Ep. xxviii, 1-2, 6). Hän ei kirjoittanut vain omista nimissään vaan kaikkien afrikkalaisten kirkkojen opiskelijoiden puolesta. Varsinainen asia oli pyytää Hieronymusta kääntämään kreikkankielisiä raamattukommentteja, erityisesti Origenesta, latinaksi, mutta samalla Augustinus pääsi ylistämään Hieronymukselle tietämänsä koitunutta hiljaista jumaluusopillista iloa (in Domino studiorum quietia laetitiam) ja valittelemaan, ettei mikään kirje riittäisi keskusteluun, jota hän haluaisi käydä tämän kanssa kristillisistä opinnoista (de christiano studio). Harmillista vain, että kirje viipyi matkallaan yhdeksän vuotta.

Lutherillekin opiskelu oli tärkeää. Entinen augustiinolaisveli antaakin Ison katekismuksen esipuheessa huonoa palautetta ”säälittäville ja nirsoille veikkosille”, jotka kuvittelevat ”heti yhdellä läpilukemisella tulevansa kaikkien tohtoreiden tohtoreiksi, osaavansa kaiken ja olevansa täysin valmiita”. Sekä omaa erinomaisuuttaan että vaatimattomuuttaan korostaen Martti-tohtori toteaaakin jäävänsä mielellään lapseksi ja katekismusoppilaaksi ja suosittelee samaa regressiota muillekin. Hänen mukaansa teologin tulee yhä uudelleen lähteä liikkeelle perusasioista.

Franciscus Assisilainen suhtautui kuitenkin opiskeluun hieman varauksellisesti. Vaikka hänelle olikin mieleen, että vähäisimmille veljille luennoitiin ”pyhää teologiaa”, hän kantoa huolta siitä, etteivät he opiskellessaan ”sammuta pyhän rukouksen ja antaumuksen Henkeä” (EpAnt). Hän oli siis toisin sanoen sitä mieltä, että maailmaa muutetaan vain laittamalla opitut asiat käytäntöön. Eiväthän maailmaa muuta kirjat vaan lukijat. Voiko teologia yhä muuttaa maailmaa?

EISEGESI

Sinä nyt valmistuva tai jo valmistunut teologian maisteri,

LIITY TYT:N KANNATUSJÄSENEKSI!

Haluatko säilyttää kontaktit opiskelijamaailmaan? Teologian Ylioppilaiden Tiedekuntayhdistys TYT tarjoaa nyt mahdollisuutta tukea yhdistyksen toimintaa ja osallistua samalla sen tapahtumiin. Liittymällä saat seuraavat edut:

- Kyyhkynen kotiin kannettuna
- erityistapahtuma kannatusjäsenille vuosittain
- kannatusjäsenten yhteinen sähköpostilista sekä keskustelupalsta TYT:n nettifoorumilla osoitteessa www.tyt.fi/forum
- mahdollisuus osallistua muuhun TYT:n toimintaan

Jos rekrytoit lisäksi kolme uutta kannatusjäsentä kalenterivuoden aikana, saat palkkioksi yhden vuosijuhlalipun seuraavan vuoden vuosijuhliin!

Kannatusjäseneksi voit liittyä valitsemalla vaihtoehtoista haluamasi vuosittaisen summan: **35 €**, **70 €** tai **100 €** ja maksamalla sen TYT:n tilille:

Nordea 100930-216492.

Kun maksat jäsenmaksusi, kirjoita viestikenttään nimesi ja "kannatusjäsen". Ilmoitathan samalla yhteystietosi sähköpostitse osoitteeseen:

tyt-ulkosuhteet@helsinki.fi

Tervetuloa tapaamaan vanhoja ja uusia tuttuja!

VALMENNUSKURSSI TEOLOGISEEN (HY) 14.-18.4.2008

**Käydään läpi
Helsingin yliopiston teologisen
tiedekunnan pääsykoekirjat ja aineistokoetekniikka.**

Hinta 140 e sis. ateriat. Majoitusmahdollisuus.

**Tiedustelut ja ilmoittautuminen
p. (09) 6219 0049 tai riitta.helander@hkro.fi
Järjestäjät TYT ja Helsingin kristillinen opisto**

TÄHTIHETKIÄ

Minut valittiin TYT:n puheenjohtajaksi neljäntenä joulukuuta 2007. Se päivä tulee aina olemaan eräs elämäni hienoimmista. Vain mahdollisesti tulevat hääpäiväni, lasteni syntymät tai Ilveksen suomenmestaruus saattavat mennä tunneskaalassa sen edelle.

Hetki oli hieno senkin vuoksi, että minuun luotettiin niin paljon, että rakas ja arvokas tiedekunta-järjestömme uskallettiin antaa minun käsiini. Sain myös ympärilleni ihmisiä, jotka ovat innostuneita ja motivoituneita toimimaan yhdistyksessä ja joiden kanssa on ilo tehdä töitä. Pitkään TYT:ssä toimimalla voi sanoa muodostavansa todellisen tunnesiteen siihen. Olen siis todella etuoikeutettu voidessani olla TYT:n puheenjohtaja.

Vuosijuhlissa TYT palkitsi vuoden opettajana yliopistonlehtori Heikki Lepän. Oli sykähdyttävää nähdä, kuinka paljon tämä huomionosoitus merkitsi hänelle. Toteutunut valinta on aina hieno osoitus vuosien mittaan tehdystä työstä. Opettajien osoittama arvostus palkintoa kohtaan on

toisaalta myös ansio TYT:lle: se ilmentää että yhdistyksen tekemä työ opiskelijoiden hyväksi ja yhteydenpito tiedekuntaan ei ole ollut turhaa. Tiedekuntayhdistyksemme tuottaa parhaimmillaan sellaisia tunnekokemuksia, jollaisia ei saa mistään muualta. Siksi koen itseni todella onnelliseksi voidessani olla TYT:n puheenjohtaja.

Mikko Aaltonen

SEURAAVALLA AUKEAMALLA KUVAKOOSTE

TYT:N VUOSIPÄIVÄN VIETOSTA

5. HELMIKUUTA 2008, PAIKKOINA TÄHTITORNINMÄKI, TEOLOGINEN TIEDEKUNTA SEKÄ VANHAN YLIOPPILASTALON MUSIIKKISALI.

JUHLALLISUUKSIA SUOSIOLLISESTI TUKIVAT KAUPPAKESKUS KLUUVI, PAPPISLIITTO JA PIPLIASEURA.

Runsas valikoima vieraskielisiä Raamattuja

Kalkista tuotteista opiskelijoille alennukset -15%. Tervetuloa!

www.bible.fi

Suomen Pipliaseura | PL 173 | 00161 HELSINKI | puh (09) 612 9320 | myynti@bible.fi

Piplia
Suomen Pipliaseura

TYT-PÄIVÄ 5.2.200

Kuvat: Henna Koivula

08

KYYHKYNEN

ERKKI TUOMIOJA SEN OOPIMUMI

VUODEN ALUSSA JULKISUUDESSA KESKUSTELTIIN ERKKI TUOMIOJAN SKEPSIS RY:N 20-VUOTISJUHLASSA LAUSUMASTA KANNANOTOSTA, JOSSA HÄN TOIVOI MUUN MUASSA KIRKON JA VALTION RAJOJEN TARKEMPAA ERILLEEN VETÄMISTÄ JA TEOLOGISEN TIEDEKUNNAN LAKKAUTTAMISTA.

USKONNOSTA JA POLIITIKASTA

Kohu skeptikkojen yhdistyksessä pitämälle puheelle on laantunut, Erkki Tuomioja. Mitä jäi jäljelle? Miten kirkon ja valtion suhteita tulisi nyt vielä muuttaa?

- On tietysti muistettava, että pidin puheeni Skepsiksen tilaisuudessa, eikä minulla ollut

mitään valmisteltua tekstiä, eikä sinänsä ollut tarkoitusta sitä sen kummemmin saattaa julkisuuteen. Ei siinä tosin mitään salattavaa ole. Se oli suunnattu lähinnä Skepsiksen omaan piiriin keskustelunavaukseksi. Mielestäni yhdistyksessä ei ole aivan selvää, mikä on sen jäsenen suhde uskontoihin. Laajempi noteeraus on ollut enemmänkin sivuasiasia. Aikomukseni ei ole käynnistää asiasta mitään poliittista aloitetta.

Ette siis toivoisi mitään käytännön toimenpiteitä?

- Kyllä minä olen periaatteessa työväenliikkeen vanhalla kannalla valtion ja kirkon erottamisesta. Se ei vain ole erityisen ajankohtainen asia nyt.

Onko kyse nimenomaan verotuksellisesta erityisasemasta?

- Ylipäänsä siitä että meillä on kaksi kirkkoa tällaisessa erityisasemassa ja ne saavat siten osuutensa yhteisöverosta. Muutos, jossa

”Ennemmin olen kokenut tietyllä lailla, että uskonnottomien asema on yhteiskunnassa heikompi kuin uskontokuntiin kuuluvien.”

tähän erityisasemaan puututtiin ottamalla määräraha muillekin uskonnollisille yhdyskunnille, meni mieles-

täni väärään suuntaan. Ei uskontokuntia pidä tukea valtion varoista uskontokuntina. Niiden muuta yhteiskunnallista toimintaa voidaan tietenkin tukea kuten kansalaisjärjestöjenkin toimintaa tuetaan.

Onko kyse siis uskonnonvapauslain tulkinasta positiivisen ja negatiivisen tulkinnan välillä?

- Itse en ole tätä näin hahmottanut. Enemmän olen kokenut tietyllä lailla, että uskonnottomien asema on yhteiskunnassa heikompi kuin uskontokuntiin kuuluvien. Esimerkiksi apulaiskaupunginjohtaja-aikoinani oli huomattavan herkkä asia saada hautaismaita kirkkokuntiin kuulumattomille. Katsoin aika paljon puhuneeni ja toimineeni ennen kaikkea ihmisoi-keuksien puolesta myös siinä asiassa, niin uskonnollisten kuin uskonnottomien vainoamat-

A, VAKAUMUS JA

tomuuden puolesta. Tietyissä uskontorakenteissa, ennen kaikkea islamissa, uskonnottomat ateistithan ovat kaikkein alimmassa kastissa. Jonkun sellaisen tulkinnan mukaan ateistin saa jokainen muslimi melkein pä tappaa, saattaa olla jopa siihen velvoitettu.

Entä voiko uskonnolliset ja kulttuuriset arvot erottaa helpos-

ti toisistaan?

- Ei tietenkään. Kulttuuri on niin monisäikeinen ja vuosisatojen aikana kerääntynyt asia. Eikä siinä ole mitään sen kummempaa, alkaen siitä että kaikki me vietämme joulupyhiä. Se kuuluu tähän kulttuuriin.

Kristillisessä liberaaliteologiassa esiintyy-

**kin usein näkemys, että uskonnossa ei ole mitään sellaisia elementtejä, joita ei voisi selittää jo täysin ihmistieteellisin menetelmin. Vasta subjektin tulkinta tekee siitä uskontoa. Voisiko tämän tyyppinen näkemys olla avain suvaitsevam-
paan uskonnolliseen ja henkiseen kanssakäymiseen?**

- Voisi toki, minulla ei ole sitä paitsi koskaan ollut mitään ongelmia yhteistyössä kirkkoa tai muita uskontokuntia edustavien ihmisten kanssa. He ovat monesti olleet erittäin arvokkaasti kärjessä esimerkiksi kehitysyhteistyöky-symyksissä, sosiaalisessa työssä tai ihmisoikeuksien puolestapuhujina. Tällaisissa asioissa ei olekaan tarpeen erot-

taa, miltä arvopohjalta nämä ihmiset työtään tekevät.

Minkä luonteiselta julkinen uskontokeskustelu maassamme ylipäänsä vaikuttaa?

- En seuraa sitä mitenkään erityisen aktiivisesti. Se ei ole enää sekulaarissa yhteiskunnassamme millään tapaa hallitsevaa. Nähdäkseni uusi merkittävä kysymys on sen sijaan rinnakkaiselo maahanmuuton mukana saapuneen huomattavan aktiivisen islamin muodon kanssa.

Entäpä millainen kuva Teillä sitten on yliopistoteologiasta ja kirkon sananvallasta siinä?

- Ei minulla ole mitään kovin täsmällistä kuvaa siitä, vaikka teidän opinto-oppaannekin on nyt kyllä tullut hieman tutuksi... Olenhan toki historioitsijana lkenut myös teologisessa tiedekunnassa tehtyjä väitöskirjoja, jotka ovat olleet historiantutkimusta täysin sen tieteen kriteerien mukaisesti. Ja tiedän että tiedekunnassanne valtaosa aineista

on tieteellisen metodin kriteerit täyttävää ja sinänsä tiedeyliopistoon kuuluvaa, vaikka on siellä kyllä joukossa ehkä myös jotakin sellaista... Esimerkiksi tässä tämä... spiritualistisesta teologiasta - joka nyt ei aivan mahdu minun kuvaani tiedeyliopistosta.

Se tulee ehkä metodeiltaan lähemmäksi mannermaista hermeneuttista filosofiaa, jossa kokemuksen subjektiivinen ymmärtäminen on selittämistä tärkeämmässä osassa. Miele-

”Niin kuin myös esitin vähän ontuvan vertauksen, että ei kukaan perustaisi nykyään marxismi-leninismi-tiedekuntaa, vaikka marxismi-leninismi sinänsä ilmiönä onkin legitiimi tutkimuskohde.”

täni myös tällainen näkemys, kuten muutkin teologisessa tiedekunnassa harjoitetut tutkimustavat täyttävät tieteellisyyden laveat kriteerit. Sen sijaan esimerkiksi luentotilanteet eivät välttämättä täytä objektiivisuuden vaatimusta, jos luennoitsija sattuu vaikkapa puhumaan kollektiivisesti ”meistä kristityistä”. Ja tiedän myös että monet sellaisesta pahastuvat.

- Tämähän on mielen-

kiintoinen ilmiö ja hyvin tiedetty, että teologian opiskelijoiksi on ha-
keutunut myös selvästi ei-kristinuskoa edustavia opiskelijoita.

Aivan, se tuo mielestäni myös erityisen rikkauten tiedekuntaan. Siellä on aivan omanlaisensa kulttuurillinen keskustelu käynnissä.

- Panin myös merkille, että aiheiden käsittely vaikuttaa olevan varsin modernia: siellä on feministiteologiaa, vapautuksen teologiaa,

kolmas maailma ja niin edelleen. Mutta kaikki tähän on sellaista, jota voitaisiin harjoittaa jonkin muun nimisessä tiedekunnassa. Jos ei teologista olisi, niin nämä aineet ja oppit-
tuolit olisivat varmasti yliopiston piirissä muutenkin.

Tiedekuntamme on toki jo yliopiston pienin. Mikäli kuitenkin vain nimen muuttaisi, niin muuttaisiko se mitään käytännössä?

- Mielestäni käsite teo-

logia - jumaluusoppi - ei vain oikein istu tiedeyliopistoon. Siinä on tämä historiallinen rasite päällä. Niin kuin myös esitin vähän ontuvan vertauksen, että ei kukaan perustaisi nykyään marxismi-leninismi-tiedekuntaa, vaikka marxismi-leninismi sinänsä ilmiönä onkin legitiimi tutkimuskohde.

Myönnän että nimi johtaa harhaan. Eihän valistuksen ja Schleiermacherin jälkeen olekaan kysymys enää minkään jumaluuden sinänsä tutkimisesta.

- Jos nimi olisi vaikka uskontotieteellinen tiedekunta, niin à la bonne heure! Toisaalta tässä tiedekunnan ja kirkon yhteydessä on mielenkiintoisena sivujuonteena näkemys, joka on tullut esiin monissa saamissani palautteissa: Tämä järjestelmä, jossa on tavallaan valtionkirko ja tiedekunta, joka vastaa pappiskoulutuksesta, on tehokkain tapaeestää fundamentalismia. Se on varmasti ihan totta. Väitteestä nousee kuitenkin se periaatteellinen kysymys, että onko valtion tehtävä todella epäsuorasti valvoa epätoivottujen uskonnollisten tulkintojen esiintymistä.

Mutta kyllähän myös länsimainen yhteiskunta edustaa tiettyä arvopohjaa. Eikö se juuri huolehdi tästä perustastaan - tietteellisyydestä, kriittisyydestä ja oikeudesta tiedonsaantiin - olemalla mukana myös uskonnollisessa koulutuksessa?

- Kyllä ilman muuta edustaa ja jokaisella kansalaisella tulee olla oikeus, jopa velvollisuus osallistua sen arvopohjan määrittämiseen ja tarvittaessa sen muuttamiseen.

ELÄMÄNKATSOMUS POLITIIKAN TAKANA

Politiikka nyt sikseen. Kyyhkynen tahtoo kysyä henkilö-

kohtaisia. Voisitteko nimittää itseänne idealistiseksi tai aatteelliseksi ihmiseksi?

- Kyllä siis varmasti ihanteita esillä pitävänä ja tavallaan "uskovana" ihmisenä - mutta suhteessa rationaliteettiin en ole idealistinen eli en edusta idealistista maailmankuvaa vaan vaadin rationaalisuudelta tietoperäisyyttä.

**Mitä eroa on sitten uskonnollisella va-
kaumuksella ja idealismilla?**

"Ainakin minun vakaukseni on sellainen, että jos joku osoittaa esimerkiksi tieteellisen todistuksen uskonnollisen totuuden paikkansapitävyydestä, niin minä olen valmis siihen."

- Ainakin minun vakaukseni on sellainen, että jos joku osoittaa esimerkiksi tieteellisen todistuksen uskonnollisen totuuden paikkansapitävyydestä, niin minä olen valmis siihen. Ateismihan ei ole uskonto vaan lähtökohtaletus siitä että ei ole tieteellisesti osoitettu jumalan olemassaoloa.

Toisaalta tämä kysymyksenasettelu on hankala, koska esimerkiksi luonnontieteen on pakko sitoutua syy-seuraussuhteeseen, johon ei mahdu sen suljetun systeemin ulkopuolista vaikutusta.

- Joo, mä en ole näitä asioita kovin paljoa koskaan puhunut tai kirjoittanut, koska kokemukseni on se että se on loputon suo. Se on mielenkiintoista, mutta siihen ei voi takertua, koska se on

**ateismi: agnostinen ateismi ja ateismi ehdottomana lähtökoh-
tana. Toisaalta uskon
että on myös olemas-
sa näiden samojen
tyyppien uskonnolli-
suutta.**

- Tämänlaatuinen keskustelu on kyllä minunkin mielestäni aivan korkeatasoista ja mielekäästä. Mutta nyt kun suurin osa tällaisesta on taistelua kreationismia vastaan...

...Se on surullista ja halventaa myös teologista ajattelua, joka mielestäni avaa erittäin tarkkoja näköaloja länsimaisen ihmisen aatehistoriaan, mieleen ja kulttuurin kehitykseen. Oppiaineen nimellä ei sen rinnalla minullekaan ole merkitystä. Itse asiassa jos voisin esitellä itseni filosofina tai humanistina, vapauttaisi se monista sellaisista tilanteista joihin teologi kadulla tai baarissa joutuu...

- Tämä on kyllä aivan pragmaattinen näkö-

aivan päättymätöntä. Vähän samasta syystä en voisi kuvitella liittyväni Vapaa-ajattelijoihin, vaikka olen kyllä Skepsiksen jäsen. Vapaa-ajattelijoiden toiminnassa on piirteitä, jotka muistuttavat ulkoisesti uskontoa.

Tieteellisessä keskustelussa kai myönnetään kahdenlainen

kulma, joka pitää tiedostaa. Siinä on suuri vaara juuttua pitkiin keskusteluihin, jotka eivät johda mihinkään. Tällaiset keskustelut ovat kyllä eräänlaista terapiaa sille toiselle osapuolelle, mutta ne kuuluisivat pikemminkin ammattiterapeutin kuin opiskelijan tehtäviin.

Minun mielestäni teologinen tiedekunta on kyllä itse osoittanut terapeuttiset kykynsä.

- Kyllä kyllä, tunnen itsekin sellaisia ihmisiä jotka ovat ikuisesti hyvillään käymästään koulusta. Terho Pursiainen on heistä ehkä tunnetuin.

Vielä kysyisin, että millainen on ihmiskäsityksenne? Mahutuuko ihmiskuvan helposti rationaalisuuden vaatimuksiin?

- Siis ihmisen toiminnassa on erittäin paljon ei-rationaalisia elementtejä. Mutta sitäkin voidaan ja pitää yrittää tutkia ja ymmärtää

tieteellisin menetelmin. Hyvä yhteiskunta ottaa huomioon myös nämä elementit.

- En tietenkään allekirjoita klassisen liberalismin näkemystä ihmisestä joka suhteessa oman taloudellisen etunsa maksimointiin pyrkivänä oliona. Oma poliittis-yhteiskunnallis-filosofinen näkemykseni on, että siihen millaisia eettisiä valintoja ihminen tekee, voidaan vaikuttaa hyvin paljon yhteiskunnallisilla rakenteilla. Niin kauan kuin tätä liikkumatilaa

ei ole kokonaan käytetty, on kysymys siitä onko ihminen luonteeltaan hyvä vai paha oikeastaan irrelevantti.

Kyyhkynen kiittää nöyrästi näistä mielipiteistänne. Viimeinen kysymys olkoon vielä klassinen: onko uskonto oopiumia kansalle?

- Tiettyssä historiallisessa tilanteessa voidaan sanoa että se on ollut mahdollista ilmaista näin. Totta kai Marx on sen sanoessaan nähnyt,

että uskonnolla on ollut lohtua toivottomassa asemassa oleville ihmisille. Mutta ei sitä voida näin yleistää.

**Teksti ja kuvat:
Pekka Mustakallio**

MITÄ KUULUU, HYY?

YLIOPPILASKUNTA- RAPORTTI

LAURI LAINE

teologi, ainejärjestöjen
edustajistoryhmän
puheenjohtaja

Rakas ylioppilaskuntamme on herännyt jälleen uuteen kaksivuotiskauteensa. Kevään aluksi on keskusteltu ylioppilaskunnan tämän vuoden työjuhtien hallitusohjelmasta. Vuoden ensimmäisessä edustajiston kokouksessa hallitusohjelma sai osakseen yleisen hyväksynnän.

Keskustelua herätti kuitenkin kirjaus yliopiston opetuksen ja tutkimuksen riippumattomuudesta. Kirjausta vastaan esitettiin perusteina erityisesti tiettyjen alojen tärkeitä yhteydet yliopiston ulkopuoliseen työnantajien maailmaan ja sieltä tulevaan rahoitukseen. Yhteydet ovat tärkeitä, mutta kuka saa päättää - yliopistolaiset vai yliopiston ulkopuoliset tahot? Teologisen kohdallako kirkko tulisi nuijan varteen?

Muita keskeisiä teemoja hallitusohjelmassa olivat muun muassa tulevat kunnallisvaalit, joissa HYY pyrkii nostamaan opiskelijoille tärkeitä asioita keskusteluun, ylioppilaskunnan entistä parempi kolmikielinen viestintä ja ennen kaikkea syksyllä Dommalle valmistuvan kolmannen ylioppilastalon käyttöönotto. HYY:n alaiset järjestöt - TYT mukaan lukien - pääsevät nauttimaan uudisrakennuksen myötä tilajaon ihmeellisestä maailmasta mahdollisesti jo keväällä.

Allekirjoittaneen sydäntä lämmitti erityisesti hallitusohjelman vetoamus keskustakampuksen rauhoittamiseksi kevyen liikenteen käyttöön. Kevään tulevissa edustajiston kokouksissa painiskellaan muun muassa ylioppilaskunnan pääsihteerin ja Ylioppilaslehden päätoimittajan valinnan parissa.

HYY laskeutuu norsunluutornistaan Kyyhkyn siivelle jälleen ensi numerossa.

HENGETTÖMÄT YLIOPPILAAT

KAHDEN VAIHEILLA

SAARA-MARIA JURVA

teologian ylioppilaiden
edustaja tiedekuntaneuvos-
tossa ja kirkon teologikoulu-
tustoimikunnassa

Teologinen tiedekunta ei ole pappisseminaari. Tiedekunnan tehtävä ei ole myöskään järjestelmällisesti horjuttaa opiskelijoiden henkilökohtaista uskoa, koska tiede ei ota kantaa hengellisiin totuuksiin. Mutta miksi kirkko odottaa, että maallisen koulutuksen saanut maisteri olisi valmis pappeuteen?

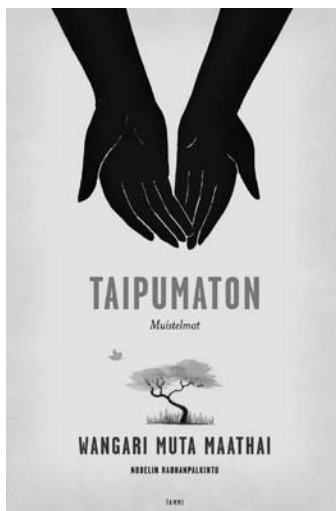
Viime syksynä työssäoppimisjaksoni palauteseminaarissa keskusteltiin siitä, millaista hengellistä tukea teologian ylioppilaat saavat opiskelunsa aikana. Useat opiskelijat kokivat, että kirkon tuki pappeuteen kasvamisessa on täysin riittämätön. Opiskelijat voivat kyllä hoitaa omaa hengellistä elämäänsä (seurakunnissa, järjestöissä) ja pohtia kutsumustaan (hiippakunta- ja piispanvierailuilla, mentoroinnissa, työssäoppimisjaksolla ja Kirkon päivässä), mutta mistään ei ole mahdollista saada säännöllistä tukea pappeuteen liittyville pohdinnoille. Mikä on yliopistoteologian ja kirkon opin suhden? Mitä on kirkon oppi käytännössä? Mitä kirkko odottaa minulta? Kysymyksiä on, mutta kuka vastaisi?

Suomessa myös ortodoksipapit koulutetaan valtion yliopiston yhteydessä. Itäisen teologian opiskelijoiden tilanne kuitenkin poikkeaa omastamme. Ortodoksit asuvat yhdessä, viettävät yhteisönä säännöllistä jumalanpalveluselämää ja heillä on pappi aina käytettävissä keskusteluja varten. Jotain tällaista meillekin kaipaisi.

Syntyi ajatus Kirkon illoista - säännöllisistä opetus- ja keskustelutilaisuuksista, joissa papit kohtaavat ylioppilaita. Aina ei ehkä ole yksinkertaista tukea opiskelijoita, mutta siihen on selkästi halua, koska monet kirkkoa edustavat tahot lähtivät mukaan hankkeeseen. Vaikka Kirkon illat voivat olla alku jollekin enemmälle, eivät illat ole ratkaisu laajempaan ongelmaan: Ilman kirkon sanomaa teologian maisterit ovat vain yleisuskonnollisia asiantuntijoita.

Kirkon ilta järjestetään keväällä 2008 neljä kertaa ti 12.2, ti 11.3, ti 8.4. ja ti 13.5. Meritullin seurakuntasalissa.

“En ajatellut milloinkaan, etten voisi työntää käsiäni lantakasaan, koska kävin lukiota.”

“Ilmakehän tutkimus on harpponut eteenpäin. Ei ole montakaan vuosikymmentä siitä, kun osattiin vain lähinnä sanoa, että on savuita ja haisee pahalle.”

Wangari Muta Maathai: Taipumaton. Muistelmat. (Tammi 2007)

RAUHAN EDELLYTYSTEN PUOLUSTAJA

Vuonna 2004 Nobel-komitea palkitsi rauhanpalkinnollaan **Wangari Maathain** - ensimmäisenä afrikkalaisena naisena. Tiedotteen mukaan hän “on omaksunut kokonaisvaltaisen lähestymistavan kestäväan kehitykseen, joka pitää sisällään demokratian, ihmisoikeudet ja naisten aseman erityisesti.”

Palkinto herätti huomiota, sillä perinteisen konfliktien ratkaisemisen sijaan keskiöön oli nyt nostettu puiden istuttaminen. Maathain perustama Green Belt Movement on istuttanut yli 30 miljoonaa puuta ympäri Afrikkaa, mutta tämä on vain pintaa. Järjestön tekemä työ on mahdollistanut lukemattomille naisille palkkatyön, hyvin laajan ympäristö- ja yhteiskunta-valistuksen sekä peruselinkeinojen ja -luonnonvarojen (esimerkiksi polttopuiden ja puhtaan veden) turvaamisen. Ympäristötuhoihin puuttumalla Maathai on puuttunut konfliktien aivan perimmäisiin syihin.

Maathai oli ensimmäisiä Keniasta yliopistostipendiaatiksi Yhdysvaltoihin lähteneistä. Paluunsa jälkeen hän ryhtyi opettajaksi ja tutkijaksi, myöhemmin järjestöaktiiviksi ja poliitikoksi. Paitsi ympäristönsuojelija, hän on ollut äänekkäs toisinajattelija ja oikeudenmukaisuuden vaatiija valtiossa, jossa kiduttaminen ja poliittiset murhat ovat olleet arkipäivää.

Taipumaton-kirjan ansio on siinä, että kertoessaan oman elämänsä tarinaa Maathai tulee samalla kertoneeksi koko Kenian 1900-luvun jälkipuoliskon tarinaa. Se alkaa brittien siirtomaavallan loppuvaiheista, jatkuu Kenian itsenäisyyden ja näennäisen demokratian kautta viimein aitoon demokratiaan. Maathai kuvailee kenialaista kulttuuria sekä Kenian historiaa hyvin tarkkanäköisesti. Näin kirja tarjoaa johdannon myös maan viimeaikojen levottomuuksiin ja niiden taustoihin, muun muassa heimoriitoihin.

Vilenius Esa: Kaiken maailman loput (Tammi 2007)

HULVATTOMAT MAAILMANLOPUT

Kodin tekniikastakin kirjan kirjoittaneen **Esa Vileniuksen** uusin teos liikkuu eri sfääreissä: Kaiken maailman loput kertoo omien sanojensa mukaan “maailmanlopun mahdollisuuksista yleistajuisesti”. Jonkinlaisen mielikuvan näistä monenlaisista mahdollisuuksista antaa jo kirjan alaotsikko: auringon sammumisesta otoköiden hyökkäykseen.

Maailmanloppu-termin merkitys vaihtelee. Se voi tarkoittaa kaikkea universumin tuhosta oman henkilökohtaisen maailman romahtamiseen. Vilenius jakaa maailmanlopun kahteen perusmalliin: humaukseen ja hiipumiseen. Edellisen saattaisi aiheuttaa esimerkiksi suuri asteroidi, jälkimmäisen vaikkapa ilmastomuutos. Lisäksi paljastuu muun muassa, että tuomiopäivät ovat ratkaisumaailmanloppujen alalaji ja nämä puolestaan kuuluvat tiedotettujen humausten sarjaan.

Vakavasta aiheestaan huolimatta kirja on melko kevyt, enemmän ravisteleva kuin syvälinen. Vileniuksen teksti on humoristista sekä ajatuksiltaan että ilmaisuiltaan: puhutaan esimerkiksi “jumalan tiedotustilaisuudesta” ja “kansainvälisten sopimusten mukaisesta maailmanlopusta”.

Välillä tuntuu, että kirjan toimintuustyö on jäänyt kesken. Teksti on paikoin poukkoilevaa ja sekavaa, jonkinlaista ajatuksenvirtaa, josta pienellä karsimisella olisi saanut tiiviimmän ja johdonmukaisemman.

Kirja käsittelee kiinnostavasti maailmanloppu-ajatuksen kaupallistumista ja viihteellistymistä. Se tarjoaa suhteellisuudentajua ja tervettä epäluuloa maailmanlopun profeettojen sanomaa kohtaan. Vilenius kirjoittaa: “Miten maailmanlopusta sitten voisi selvitä? Ei tietenkään mitenkään. Kysymys on maailmanlopun pelon hallinnasta, mutta myös suhteesta maailmaan ja omaan elämään.”

Raamattu 100 minuutissa. (Suomen lähetysseura 2008)

KANSALLE, JOKA KIIREESSÄ VAELTAA...

Totisesti kiire on aikakauttamme parhaiten kuvaava ilmiö: Anglikaani-pastori **Michael Hintonin** ”tiivistelmä” *Raamattu sadassa minuutissa*, on kirja joka pyrkii tuomaan uutta henkisyttä ihmisille, palaamaan perinteisiin läntisen yhteiskunnan kristillisiin juuriin ja tiivistämään koko Raamatun sanoman. - Tämä kaikki siis 161:ssä sivussa ja jota-kuinkin sadassa minuutissa lukemista. Kukapa kiireen syövä teologian opiskelija ei kannattaisi tätä ratkaisua täydestä sydäimestään? Kuitenkin kirja on herättänyt maailmalla ja nyt myös Suomessa vilkasta keskustelua Raamatusta ja sehän on aina hyvä asia?

Avattuani kirjan jouduin pian tunnustamaan, että kirjassa on paljon hyvää. Se pystyy yllättävän hyvin esittelemään keskeisiä kohtia Raamatusta. Se on nopea ja viihdyttävä lukukokemus eikä tulkitse liian häiritsevästi kertomuksia uudelleen-kerronnassaan. Lähes kaikki voivatkin todennäköisesti hyväksyä kirjan ainakin Raamatusta keskustelemisen lähtökohdaksi.

Ilmeistä on, että Raamatun luke-neelle kirjalla ei ole paljon annettavaa - mitä nyt voi mielessään kiistellä kirjoittajan tekemistä valinnoista; kertomusten puutteesta tai mukaan ottamisesta - mutta Raamattuun perehtymättömälle kirja avaa uuden maailman. - Näin ainakin parhaassa tapauksessa.

Kirjassa piilee nimittäin kaksi todellista vaaraa: ensinnäkin ilmeinen vaara siitä, että lukija ajattelee, että ”tässä se Raamattu nyt on”. Miksi lukea enää tylsä versio, kun on jo lukenut referaatin? Ja toiseksi tämän uhan vaarallisempi muoto: mitä jos teoksen lukija ei tunne mitään Jumalan puhuttelua luki-essaan *Raamattu 100:n* hiottua ja yksinkertaistettua sanomaa? Kiilto-kuva pulleasta pikku kerubista voi olla helposti lähestyttävä, mutta miten kauaksi sen täytyykään jäädä todellisen Herran lähettilään kohtaamisesta?

Miika Lahti

eKr-jKr -polkuja Raamattuun (Kirjapaja 2007)

RIPPIKOULUTYÖN VIISAS- TENKIVI?

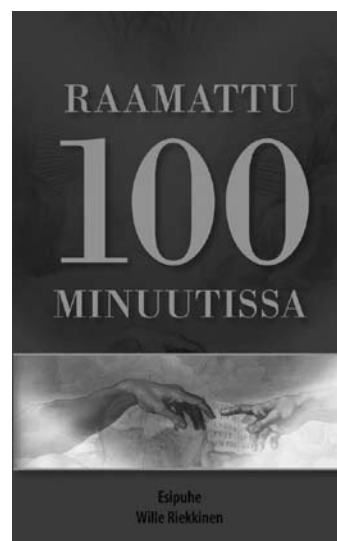
On ainainen ongelma mitä ja miten kertoa Raamatusta ihmisille. Teologista opiskelua on syytetty siitä, että se ohjaa palvelemaan kristinuskon Jumalan sijasta filosofian jumalaa. Joskus tuntuu, että teologinen tietämys, jota keräämme vuodet tiedekunnassa, ei ole aina yksiselitteinen etu kun kohtaamme teologisesti kouluttautumattomia ihmisiä ja pääsemme puhumaan uskon peruskohdista.

Terhi Paananen vastaus tähän ongelmakenttään tuntuu olevan varovainen tieteellisen Raamatuntutkimuksen löytöjen yhdisteleminen ilosanomaan Raamatusta Jumalan ilmoituksena. Toisin kuin *Raamattu sadassa minuutissa*, Paananen *eKr-jKr -Polkuja Raamattuun* ohjaa jatkuvasti lukijaa uskaltautumaan tarttumaan itse Raamattuun ja etsimään vastauksia sieltä.

Kirjan perustekstin rinnalla on todella hyviä syventäviä tietolaatikoita (esim. tärkeistä henkilöistä, aikajanoista, mutta myös mm. raamattumietiskelystä.) ja opastuksia tärkeisiin Raamatunkohtiin. Hivenen ärsyttävää kirjassa on taas sen tyyli. Kuvat ja teksti tuntuvat olevan suunnattuja noin 15-vuotialle, kun taas kirjaa markkinoidaan kaiken ikäisille. Puute ei ole järin suuri, mutta välillä vanhempi lukija haluaisi ehkä hieman enemmän keskustelemaa sävyä kirjailijan ja lukijan välillä. Myös tutkijoiden valtaosa tuntuu järjestään olevan Paananen takana, mutta viitteitä tai laajempia perusteluja ei luonnollisestikaan pystytty rajoitetussa tilassa tarjoamaan.

Polkuja Raamattuun on hyvä apuväline ensimmäistä kertaa suuren kirjan löytäville. Se ei tarjoa järin uusia tapoja teologille ymmärtää Raamattua, mutta suunnanantajana rippikoululaisten ja muiden etsijöiden kohtaamiseen se tarjoaa perustellun ja tieteellisyden hyväksyttävän lähtökohdan.

Miika Lahti

“Kaikki tämä on osa kosmista hyvän ja pahan voimien välis-tä kamppailua, joka päättyy Saatanan kukistumiseen ja heittämiseen tuliseen järveen”

“Raamatussa Jumala puhuu yksittäiselle ihmiselle. Hän ei käytä monimutkaista kieltä, vaan puhuu sellaisella tavalla, jota ihminen ymmärtää”

YLISTYSJUMPPAA

1. Huikka mulle, palkka sulle.

Hana auki ja vesi pulloon. Lauluja korviin ja pipon alle. Rappuset laskevat lenkkarit katuun ja lenkkareiden varteen minut. Hengitys höyryää pilvien kanssa. Usva hallitsee kaikkea. Nostaa katseen taivaalle. En tee tätä minkään takia, vaan en enää keksi muuta. Juosta hullun lailla. Pakoon koko päivää ja sitä, että huominen on taas huominen.

ABC, maaseutu on asettunut pääkaupunkiseudulle 24h/vrk. Ja muuttoliike syö siellä höyryävistä padoista. ABC räjähtää silmille usvasta. Autojen valot kiitävät allani, sillan alla. Piirrän minäkin pienen jäljen palloon. Tallaan sitä kymmenen kilometriä. Koko ajan ajattelen liikaa, eikä siitä viisastu kukaan. Vesi loppuu. Se on symbolista. Tämä on pelkkä lenkki.

Kilo nukkuu ja sen poliisit ovat tukehtuneet donitseihinsa. Rikolliset jyrivät kaltereita. Oikeustieteilijät sovittavat peruukkeja ja juovat viinaa ojissa. Siltä tuntuu, kun poliisiasema vilistää silmissä. Se siitä. Kaikkeen muuhun paitsi juoksemiseen pätee, että kannattaa lopettaa ajoissa tai mahdollisuuksien mukaan heti. Luu kurkkuun koko elämälle.

Kuka jaksaa ulkoiluttaa koiraa ja puhua sille. Kerätä paskaa. Viedä se muualle. Itkeä perään, kun se kuolee. Kertoa siitä varovaisesti lapsille vasta, kun ne palaavat koulusta. Sinäkin noutajanraahaama kilolainen, pyyhi kyynleet: meidän rakas kanimme lähti keskellä yötä psyykkisen kuorman kautta. Ajatella, mutta muisto siitä elää. Ja tavallaan sekin. Siitä huolimatta, että siitä on tullut esine.

2. Muutakin ajattelin, kun juoksin. Turhia, moni sanoisi:

”Tunteet tappavat, mutta ilman niitä ei ole syytä elää.” Elämää on jo nähty nuoressa iässä melko paljon. Kappas tässä on käännös. En näe

mitään. En missään tapauksessa edes halua nähdä. Silmät täyteen lumipyryä, tai mitä nyt sattuu ulkoa löytymään. Ja askelia, tyhjän päällä. Ohuita ääriviivoja, hiljaista sipsutusta. Kohinaa märässä lehtikasassa. Rekat vyöryvät ihan sama. Keilaniemessä palaa valoja.

Miten houkuttelevaa onkaan jäädä sisälle (tai ulos) ja valita mikä tahansa paikka. Sitten naulita katse mihin tahansa toiseen paikkaan ja hengittää ja unohtaa. Viettää hetki ilman pelkoa. Tällaista se kuoleminenkin sitten vain olisi: jäädä vain tasan paikalleen ja vanhoa että ”taivaan nimessä, minä en liiku tästä enää senttiäkään, vaikka ampuisitte minua haulikolla päähän, minä olen saanut tarpeekseni elämästä! Ja jos osoitatte minulle sitä empatiaa, jota minä en osaa enää ikinä osoittaa teille, vaikka kuinka paljon sitä olisin halunnut, niin hajoan paloihin ja joudun ties minkälaiseen pakettiin, ja sitten minut tietenkin heivataan syvyyteen.”

3. Enää kilometri tai pari.

No, kaikkea sitä ehtiikin ajatella. Siitä ei kuitenkaan viisastu. Matka on täynnä kipuja ja lankeemusta. Meistä välitetään. Ja meidän hiuksia lasketaan. Oikeastaan ei meidän, vaan sinun. Minun. Onko kauniimpaa.

Huuruinen maa ja märkä pipo. Kylmät keuhkot ja ritisevät silmät. Sama ovi edelleen. Sama lukko edessä. Sama kynnys, jota ei yksin ylitetä. Ei edes lenkkareilla. Jalat putoavat rappuun. Uni jää peittoon. Avain jää lukkoon. Kaipaus jää katuun.

4. Ja kun jäin eteiseen sulamaan ja nukkumaan, uneksin vielä kaupunkilaisittain:

Kapusin kaarnahissillä, niin vinssi vei latvaan. Ja siitä otin kiinni. Ja tuuli työnsi kotiinpäin. Puu taipui näköalan varaan, miten paljon alhaalla oli ihmisiä. Siellä minä lähdin kotoa.

Olin tumma piste ja pieni. Likainen sydän, hidas auttamaan. Kamalaa nähdä näin kauas! Oli paljas maa ja minussa oli kaikki pahaa.

Liikui liikaa, mutta varjeluksen varassa. Uin ja hukuin, satoi kuin olisi pilvistä puristanut, viimeiseen pisaraan. Harmaata kylmää vettä.

Huimasi ja tuuli yltyi, myrsky repi ja heitteli. Ja harpoin rukouksen mittaisia askelia, latvoissa maalasini adressin ja hiekkaa arkulle, ihmisen hyvyydelle.

Huimasi ja putosin hänen käsiinsä ja hän oli pudonnut isänsä käsistä. Ja häntä oli huimannut niin. Ja naulat sattuneet niin etten ymmärrä. Ja miten rakastettu olinkaan nyt, olin kuin varkain. Miten hän kantoikaan minut kuin lapsen, tuoksuvan kuusimetsän suojiin, sinisen taivaan alle, turvaan ja vapauteen. Ja kun kyyneleet putosivat pois minun silmistäni ja hän laski kätensä pääni päälle, ymmärsin miten kauan hän oli minua etsinyt.

Kirjoittaja kuolee pian

καὶ περὶ μὲ
ν τούτων
τοσαῦτα ἡμῖν
εἰποῦσι καὶ
παρὰ τῶν
θεῶν καὶ
παρὰ τῶν
ἡρώων εὐμέ
νεια εἴη.¹

PANU-MATTI PÖYKKÖ

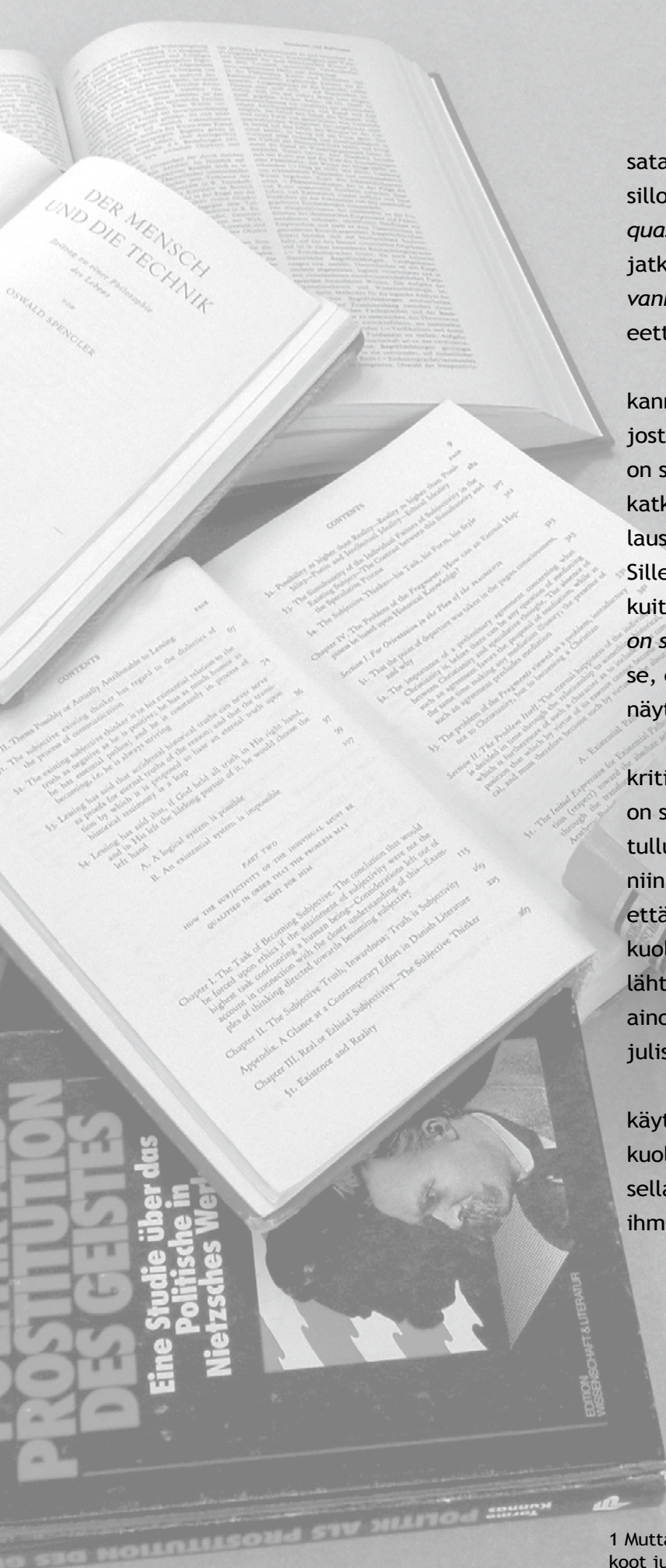
NASARETILAISEN SANOMA

Olen kuullut sanottavan, että kritiikki on kuollutta, olematonta, turhaa ja saivartelua, jos sillä ei ole mitään *uutta* annettavaa kritisoimansa asianlaidan *tilalle*. Tällöin siis oletetaan, että kritiikin vahvuus ja totuus on siinä, että se *korvaa ja antaa* uutta, ehkä jopa parempaa. Toisin sanoen asiantilan on lähtökohtaisesti alistettava ja täten kuoltava kritiikissä vain ja ainoastaan *antaakseen jotain uutta kuolleen tilalle ja pysähtyä*: tätä olisi kritiikin tarkoitus.

Tämän kaltainen kritiikin määrittely on totalisaatioon, kahlitsevaan ymmärrykseen ja taantumukseen johtavaa. Kun kritiikki määritellään sen kautta mitä uutta annettavaa sillä mahdollisesti voisi olla, silloin se jo on suljettu kehyksiin, jossa sillä ei ole enää muuta mahdollisuutta kuin tukehtua: kritiikin on annettava olla *itse tätä uutta*. Muuten on se kieroutunut, muodoton ja taantumuksellista itseriittoisuutta. Se on *quasimodo*.

Kritiikin mahdollisuus piilee sen voimassa ylittää ja ymmärtää kohteensa. Se ei voi pysähtyä luotuun, vaan *luomisessa* on sillä itselleen ominainen paikka. Kuunnelkaa Nasaretilaista: ”Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan. En minä ole tullut kumoamaan, vaan toteuttamaan.” (Matt. 5.17)

Näin Emmanuel Levinas kuvaa *quasimoodoa*: ”Tämä minän konseptio *itse-riittoisena* on yksi porvarillisen hengen ja sen filosofian olemuksellisista piirteistä -- Porvari ei tunnusta mitään sisäistä repeytymistä, vaan häpeäisi olla luottamatta itseensä. Hän on huolissaan todellisuudesta ja tulevaisuudesta, sillä nämä uhkaavat järkyttää nykyisyyden eittämätöntä tasapainoa, jossa hän hallitsee -- *Antagonismin, joka asettaa hänet vastakkain maailman kanssa, päälle hän haluaa asettaa ”sisäisen rauhan” valkoisen viitan. Hänen häikäilemättömyytensä on hänen omantuntonsa rauhallisuuden häpeällinen muoto.*”

Kun pysähdytään itse-riitoisuuden satamaan, jossa *vastakkainasettelu* peitetään, silloin tapahtuu kritiikin *kuolema*. Tilalle syntyy *quasimodo*. Luomisen arvo ja totuus koostuvat sen jatkuvuudesta, sen ainaisesta voimasta *toteuttaa vanha*; se rakastaa sitä. Kritiikki on olennaisesti eettistä.

Näin se antaa itseään vieraalle arvon ja kannattaa sitä. Kritiikin luova voima *luo* uutta, josta löytyy edellisen arvostelu: negatiivisuudessa on sen voima. Se ei voi pysähtyä tai sen kärki katkeaa - *mikä kuitenkin katkeaa*, kun se lausuttuna itsekin asettuu kritiikin alaiseksi. Sille ei ole olennaista sen alkuperä, koska se on kuitenkin historiassa muotoutunut. *Olennaista on se, minkälaiseksi se on tullut*. Olennaista on se, että kahlittu murskaa kahleensa ja maailma näyttää uudelta.

Jos on niin, että kristinusko ei enää julista kritiikin luovaa ja toteuttavaa voimaa, niin silloin on sen tärkein sanoma unohtunut. Jos siitä on tullut *pysähtynyt, itse-riittoinen ja epäeettinen*, niin on todettava kuten Nietzsche Antikristus, että "oikeastaan on ollut vain yksi kristitty, ja hän kuoli ristillä. 'Evankeliumi' kuoli ristillä. Tästä lähtien on kaikki, mitä evankeliumiksi kutsutaan, ainoastaan sen vastakohta, mitä hän elämällään julisti".

Hän kuitenkin jatkaa: "[V]ain kristillinen käytäntö, samanlainen elämä kuin hänen, joka kuoli ristillä, on kristillistä... Vielä tänään on sellainen elämä mahdollinen, vielä muutamille ihmisille välttämätön."

hyvä työ ei ole uskon asia

Pappisliitto sinun tukenasi
opiskelussa ja työelämässä

liity Pappisliiton opiskelijäseneksi!

Opiskelijajäsenyys on ilmainen.

Mitä saat?

- neuvontaa ja koulutusta työllisyysasioissa
- Crux-lehden postiluukkuusi kuusi kertaa vuodessa
- matkavakuutuksen
- mahdollisuuden hakea matka-apurahaa

Liiton opiskelijajäsenenä voit liittyä Erityiskoulutettujen työttömyyskassaan erillistä korvausta vastaan.

Liiton opiskelijatoiminnasta vastaa opiskelijasihteeri Sanna Ylä-Jussila
p. (09) 150 2455,
sanna.yla-jussila@akiliitot.fi
www.pappisliitto.fi

PAPPISLIITTO PRÄSTFÖRBUNDET